

Lønmodtagere uden pension risikerer stort fald i indkomst som pensionist

I alt knap 100.000 personer, der er en del af arbejdsstyrken, har ingen pension. Blandt disse udgør lønmodtagere 63.500 personer. Det er typisk personer, som ikke er omfattet af arbejdsmarkeds- eller firmapensioner. De risikerer et relativt stort fald i indkomst som pensionist, hvis de ikke selv sparer op til pension.

To andre restgrupper uden pension udgøres af personer, som er selvstændige eller arbejdsløse. De er karakteriseret ved at have relativt høje dækningsgrader selv uden at have egen pension. Det skyldes, at de har relativt lav indkomst både før og efter pensionsalderen.

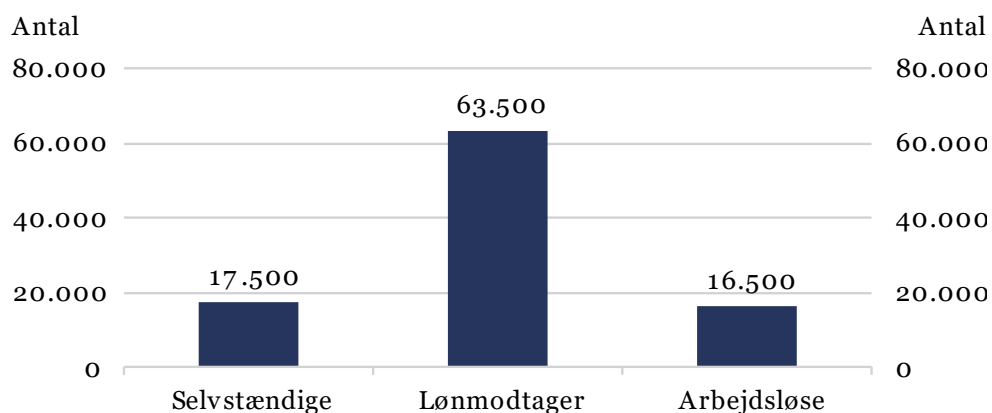
Ofte tilhører personer uden for arbejdsstyrken også restgruppen uden pension. Men førtidspensionister, kontanthjælpsmodtagere m.fl. vil ofte have nogenlunde samme indkomstniveau som folkepensionister uden at have sparet op til pension. Med andre ord har de relativ høje dækningsgrader, som godt kan være omkring 100 pct.

Restgruppen blandt personer i arbejdsstyrken er 97.500 personer i 2021 og består af personer uden egen pension (pensionsformue på 0 kr.) i alderen 25-59 år.

De fleste lønmodtagere er omfattet af obligatoriske og kollektive arbejdsmarkeds- eller firmapensioner. Men særligt lønmodtagere på det uorganiserede arbejdsmarked, som selv skal sørge for en pensionsordning, risikerer at ende i restgruppen uden pension.

Lønmodtagere er den største restgruppe og udgør 63.500 personer. Men de udgør kun 3 pct. af alle lønmodtagere. Der er også 17.500 selvstændige (svarende til ca. 15 pct. af alle selvstændige), som indgår i restgruppen, jf. figur 1.

Figur 1. Restgruppen i arbejdsstyrken 25-59 år uden pension

Anm.: Antal personer i arbejdsstyrken for 25-59-årige med en pensionsformue ultimo 2021 på 0 kr.

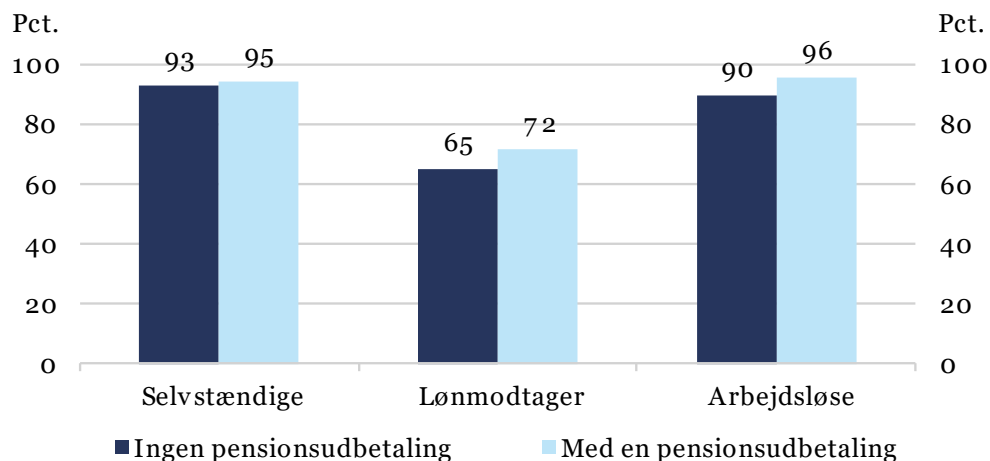
Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata.

Lønmodtagere, selvstændige og arbejdsløse, som indgår i restgruppen, er forskellige. Selvstændige i restgruppen har i gennemsnit pæne dækningsgrader – selv uden pensionsudbetalinger som pensionist.¹ Det skyldes, at de har relativt lave indkomster (overskud fra egen virksomhed) som 59-årige. Det samme gælder for personer, der er arbejdsløse som 59-årige. De har en relativt lav indkomst sammenlignet med andre erhvervsaktive, og det betyder, at dækningsgraden er højere.

Lønmodtageren har i gennemsnit en lavere dækningsgrad. Det skyldes først og fremmest, at de sammenlignet med de to andre grupper har højere indkomst som 59-årige. Det har stor betydning for lønmodtagere, om de har en pension eller ej. Dækningsgraden for lønmodtagere uden pension er 64 pct., mens den er 72 pct. for lønmodtagere med udbetaling fra egen pension, jf. figur 2.

¹ Se boks 1 for en uddybning af dækningsgrader, og hvordan de beregnes.

Figur 2. Dækningsgrader for folkepensionister for grupper i arbejdsstyrken som 59-årige

Anm.: Socioøkonomisk gruppe og indkomst efter skat som 59-årige sammen holdt med indkomst efter skat som førsteårs pensionist i 2021.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata.

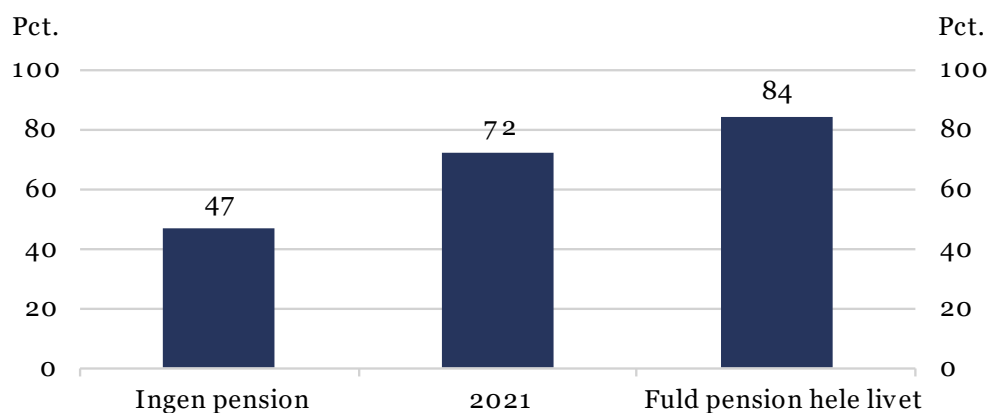
Dækningsgraden for lønmodtagere, som sparer op til pension, forventes at stige i de kommende år i takt med, at flere har sparet op til pension i et helt arbejdsliv.

Betydningen af egen pension kan illustreres ved at se på den gennemsnitlige dækningsgrad i dag og i en situation med og uden pensionsindbetalinger hele livet.

Indbetaling til egen pension hele livet har stor betydning for dækningsgraden som pensionist. De personer, der er har været lønmodtagere, og som går på pension i dag, har en dækningsgrad på 72 pct. Det skyldes blandt andet, at mange af lønmodtagerne på det private arbejdsmarked ikke har sparet op hele livet, men kun gradvist fra 1993.

En person, med en lønmodtagerindkomst hele livet (440.000 kr. i 2023 inkl. pension), kan se frem til en dækningsgrad på 84 pct. Uden egen pension ville samme person have en dækningsgrad på 47 pct. alene fra folkepension, ATP og pensionstillæg, jf. figur 3.

Figur 3. Dækningsgrad med og uden pension

Anm.: 'Ingen pension' og 'Fuld pension hele livet' er en modelberegning, hvor en FH-arbejder med årsindkomst på ca. 440.000 kr. sparer hhv. 0% og 12% op hele livet. '2021' er den gennemsnitlige dækningsgrad i 2021 for lønmodtagere, der som førsteårs pensionister får en udbetaling fra egen pension. I alle tilfældene forudsættes ældrencheken (den supplerende pensionsydelse) at være aftrappet pga. likvid formue.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af registerdata.

Boks 1. Dækningsgrader

Dækningsgraden er et mål for indkomsten som pensionist sammenlignet med indkomsten umiddelbart før pensionering.

I denne analyse er dækningsgraden beregnet som disponibel indkomst (indkomst efter skat) som førsteårs pensionist sammenlignet med disponibel indkomst som 59-årig.

En tommelfingerregel siger, at en beskæftiget bør sigte mod en dækningsgrad på 80 pct. Indkomsten som pensionist kan være lavere end indkomsten som erhvervsaktiv og stadig give nogenlunde uændrede forbrugsmuligheder, fordi en række udgifter til fx transport, fagforening m.v. falder bort ved pensionering.